

1 Standardvilkår for montage

1.1 Salgs- og leveringsbetingelser

Dette tillæg gælder sammen med Industri Betons salgs- og leveringsbetingelser, når Industri Betons ydelser tillige omfatter montage. Følgende bestemmelser i salgs- og leveringsbetingelserne finder ikke anvendelse, når Industri Beton også udfører montage: Punkt 7 - Ændringer m.v., Punkt 8 - Levering, Punkt 9 - Afkald af elementer, Punkt 10 - Modtagekontrol, Punkt 11 - Aflevering, Punkt 12 - Industri Betons forsinkelse og Punkt 13 - Kundens forsinkelse.

1.2 AB 18

Følgende bestemmelser i AB 18, der ikke finder anvendelse ved leverance, finder anvendelse ved montage: § 17, stk. 3, sidste pkt. - § 27, stk. 1-4 - § 31 - § 32 - § 44 - § 45 - § 46 - § 56 - § 57 - § 58.

2 Ændringer, samarbejde m.v.

2.1 Industri Beton deltager alene i byggemøder, mens montage foregår. Industri Beton deltager ikke i fælles projekteringsmøder.

2.2 Eventuelle uafklarede forhold og granskning skal ske i direkte samarbejde med kunden og/eller kundens projekteringsleder.

2.3 Kundens eventuelle krav om eller ønsker til ændringer skal altid fremsættes ved særskilt og skriftlig meddelelse direkte til Industri Beton.

3 Sikkerhed, arbejdsmiljø, velfærd m.v.

3.1 Industri Beton har det fulde ansvar for sikkerheden for egen montage på byggepladsen. Ingen andre end Industri Betons montagemedarbejdere må afmontere eller fjerne elementstøtter uden forudgående skriftlig aftale med Industri Betons montageleder.

3.2 Kunden skal stille spiseplads, toilet og bad samt omklædningsfaciliteter vederlagsfrit til rådighed for Industri Betons montagemedarbejdere i og uden for arbejdstid i henhold til gældende regler m.v.

3.3 Der skal stilles nødvendigt antal egnede parkeringspladser vederlagsfrit til rådighed for Industri Betons montører. Hvis der ikke kan parkeres på byggepladsens område, skal egnet parkeringsmulighed indenfor en afstand af 500 m fra byggepladsen anvises. I disse tilfælde skal det dog være muligt at parkere ved opgangen/arbejdsstedet for aflæsning af værktøj og materialer. Omkostninger til parkering afholdes af kunden.

3.4 Det skal være muligt for Industri Betons montagemedarbejdere at overholde gældende, generelle branchevejledninger for montage af betonelementer, konkrete montagevejledninger samt Arbejdstilsynets forskrifter.

3.5 Ved benyttelse af kran opstillet på vegne af kunden skal der foreligge retningslinjer for anhugning, specifikationer af grej og ansvarsforhold, samt gyldig lovpligtig forsikring. Dokumentation skal fremsendes til Industri Beton, inden montage påbegyndes.

3.6 Større udsparringer kan af hensyn til sikkerhed være forsynet med forstærkninger, som f.eks. betonbundstykker i døre eller anden indstøbt forstærkning. Fjernelse/afmontering af disse er ikke indeholdt i Industri Betons pris, men kan udføres som ekstrarbejde.

3.7 Der er ikke indregnet forudsætninger anført i "Plan for sikkerhed og sundhed", medmindre dette er specifikt anført i tilbud/ordre.

4 Adgang til byggepladsen

- 4.1 Af sikkerhedshensyn skal arbejdsområder, herunder aflæsningssteder, være plane, vandrette og have korrekt bæreevne, også gældende for sættevogne med støtteben. Det er kundens ansvar, at kravene til byggepladsvej og aflæsningssteder er opfyldt.
- 4.2 Kunden skal sikre korrekt bæreevne på underlag for kran og elementbiler, så der kan køres langs alle ydre fundamenter. Kunden skal holde terræn og arbejdsområder plane i minimum 3 meters bredde rundt langs elementerne, og der skal være korrekt bæreevne på underlag for kørsel med bomlifte uden bæltter. Der skal være tilfyldt omkring kælder før montage af efterfølgende etage.
- 4.3 Kunden skal afsætte og vedligeholde alle modullinjer og koter, som er nødvendige for montagen. Afsætning skal ske på fast underlag i bygningen før montagestart. Det samme gælder for alle etager. Afsætningen skal ske løbende i samråd med Industri Betons montageleder. Afsætning og vedligeholdelse af moduler samt koter er alene kundens ansvar, og kunden afholder alle omkostninger i forbindelse hermed.
- 4.4 Kunden skal sikre, at der senest 2 måneder før montagestart udarbejdes og fremsendes montagevejledninger i henhold til det konkrete projekt. Foreligger montagevejledning ikke inden tilbud, er Industri Beton berettiget til at prissætte eventuelle meromkostninger, der ikke ville kunne konstateres på det foreliggende grundlag. Montage kan aldrig påbegyndes, inden montagevejledning til det konkrete projekt er modtaget af Industri Beton.
- 4.5 Der er ved tilbud/ordre forudsat aflæsning af elementer på hverdage mellem kl. 6.00 og 17.00. Er aflæsning uden for det anførte tidsrum nødvendigt, skal kunden betale ekstraomkostninger forbundet hermed, ligesom forholdet kan give Industri Beton ret til fristforlængelse.
- 4.6 Det forudsættes, at der til aflæsningstidspunkter kan ske kørsel direkte fra fabrik til byggepladsen. Kan sådan kørsel ikke ske på grund af restriktioner på transport, og/eller ønsker kunden levering uden for ovennævnte tidsrum, skal der træffes særskilt aftale herom. Omkostninger til sådanne aftaler er ikke indregnet i tilbud/ordre. Omkostninger skal afholdes af kunden.
- 4.7 Der kan ikke ske levering og montage i sommerferien (uge 29 og uge 30), samt i juleferien, der som minimum altid omfatter perioden mellem jul og nytår og i øvrigt er nærmere præciseret på www.industribeton.dk.
- 4.8 Til- og afrigning samt anvendelse af montagekraner skal kunne ske uden hindringer i terræn fra luftledninger eller lignende.
- 4.9 Ved montage af industrihaller skal montagekraner og lastbiler have uhindret adgang til kørsel ind i bygningen fra gavl, så tagplader m.v. kan monteres inde fra bygningen.

5 Montagens udførelse m.v.

- 5.1 Montage skal kunne udføres på alle arbejdsdage og lørdage fra kl. 6.00 til kl. 19.00, og montage skal kunne udføres i en kontinuerlig arbejdsproces. Der skal kunne holde 2 leverancebiler ved siden af hinanden inden for kranens løfteområde, så der sikres en kontinuerlig montageproces. Før montage skal der være støbte og afhærdede gulve eller fundamenter for fastgørelse af elementstøtter til sikring af elementer. Eventuelle rørføringer i gulv skal være tydeligt markerede/målsat af hensyn til fastgørelse af afstivning med rørstøtter i montageforløbet.
- 5.2 Fundamenter skal være udført med højdetolerance på max. +/- 10 mm.

- 5.3 Industri Beton skal alene vedligeholde veje og færdselsarealer, hvis der indgås aftale herom som ekstrarbejde. Eventuel genetablering og reparation af veje og fortove, udgifter til afspærring, skiltning og trafikregulering m.v. samt eventuel fjernelse og genetablering af luftledninger er ikke indeholdt i prisen.
- 5.4 Kunden skal indhente nødvendige tilladelser til afspærring af veje til sikring af adgang for kran og elementleverancebiler samt fysisk afspærring, nedtagning og vedligehold af afspærringer. Hvis det er nødvendigt at krane elementer over beboede bygninger, påhviler det kunden at orientere de berørte parter og om nødvendigt sikre, at berørte parter ikke er i kranområdet under montage.
- 5.5 Kunden skal stille el, vand og orienteringsbelysning vederlagsfrit til rådighed for Industri Beton. Der skal være tilslutningsmuligheder i arbejdsområdet. El skal være min. 2 x 32 A stik. Afstand fra eltavle til arbejdsområde må max. være 25 meter. Vand skal have et tryk på min. 3,2 bar. Afstanden fra tappested til arbejdsområde må max. være 20 meter, og der skal leveres det nødvendige antal tappesteder.
- 5.6 Hvis byggeriet stoppes pga. vinter eller anden årsag, betaler kunden stilstandsomkostninger, hjemsendelse af mandskab og kran, returnering af elementer til fabrik m.v. Der tages forbehold for tidsplan ved genopstart.
- 5.7 For montage af bygherre-/kundeleverancer som eks. badekabiner, stål, huldæk m.v. gælder følgende:
- 5.7.1 Ved montage af bygherre-/kundeleverancer skal kunden senest 2 uger før montagestart stille leverandørbrugsanvisninger og montagevejledninger på dansk til rådighed og til godkendelse af Industri Beton.
- 5.7.2 Ved montage af bygherre-/kundeleverancer har Industri Beton alene ansvaret for, at montage sker forsvarligt og håndværksmæssigt korrekt. Industri Beton overtager på intet tidspunkt risikoen for bygherre-/kundeleverancen. Industri Beton foretager ikke modtagekontrol af bygherre-/kundeleverancer, der i stedet skal kontrolleres af bygherren/kunden. Når bygherren/kunden stiller leverancer til Industri Betons rådighed, er leverancerne samtidig godkendt til indbygning i bygningsværket.
- 5.7.3 Det er kundens ansvar og risiko, at bygherre-/kundeleverancer afleveres under kran til aftalt tid.
- 5.7.4 Ved montage af bygherre-/kundeleverancer gælder tolerancer for montagen i henhold til "Hvor går grænsen?" udgivet af Dansk Byggeri (www.tolerancer.dk). Der gælder altid normal toleranceklasser.
- 5.8 Der skal være mulighed for, at Industri Beton kan afsætte/oplagre op til 4 læs på pladsen.
- 5.9 Armeringstilsyn på pladsen skal varsles min. 2 arbejdsdage før støbning. Evt. tilsynsnotater skal fremsendes min. 1 arbejdsdag før støbning.
- 6 Underentreprenører**
- 6.1 Industri Beton er uden kundens yderligere godkendelse berettiget til at anvende underentreprenører til at forestå hele eller dele af montagen.
- 7 Udenlandsk arbejdskraft**
- 7.1 Industri Beton sikrer, at alle egne såvel som underentreprenørers eventuelle udenlandske arbejdstagere er ansat på vilkår, der overholder gældende dansk overenskomst på området.

- 7.2 Industri Beton sikrer, at alle egne såvel som underentreprenørers eventuelle udenlandske arbejdstagere har nødvendig opholds- og arbejdstilladelse og er anmeldt til RUT-registret.

8 Overdragelse af arbejder til kunden

- 8.1 Industri Beton overdrager løbende sine arbejder til kunden, efterhånden som elementerne monteres. Ved byggeri i flere etager overdrages hvert plan for sig ved færdigmontage af hvert plan. Ved byggerier i flere etaper overdrages hver etape ved færdigmontage af denne.
- 8.2 Sluttermin defineres som Industri Betons færdigmelding af den væsentlige del af afsluttende samlet montage.
- 8.3 Industri Beton kan udføre finish- og reparationsarbejder samt montage af elementer i uvæsentligt omfang efter sluttermin. Det samme gælder for evt. gelændermontage og terrazzoslibning.
- 8.4 Der afholdes ikke før-gennemgang og afleveringsforretninger. Kundens projektleder, eller en person udpeget af kunden hertil, gennemgår løbende montage og elementer og påpeger eventuelle fejl eller skader og giver Industri Beton skriftlig meddelelse om sådanne med fyldestgørende dokumentation af fejlen, som beskrevet under punkt 14.1 i Industri Betons salgs- og leveringsbetingelser. Industri Beton meddeler skriftligt kunden, når der er sket udbedring.
- 8.5 De løbende meddelelser afgivet under pkt. 8.4 og en af parterne fælles gennemgang udført efter Industri Betons færdigmelding udgør mangelliste og dokumentation for endelig aflevering.

9 Industri Betons forsinkelse

- 9.1 Hvis Industri Beton er forsinket med de samlede arbejder, bortset fra de under punkt 8.3 anførte, i forhold til sluttermin i den endelige, aftalte tidsplan, og hvis forsinkelsen skyldes forhold, som udelukkende kan lastes Industri Beton, er Industri Beton i ansvarspådragende forsinkelse.
- 9.2 Ved Industri Betons ansvarspådragende forsinkelse ifalder Industri Beton som eneste sanktion en dagbod, der skal opgøres til 1 % af ordresummen pr. arbejdsdag, som forsinkelsen varer. Er en ordre delt op i flere etaper, opgøres dagbod alene af den forsinkede etape.
- 9.3 Ud over pkt. 9.2 kan Industri Beton ikke holdes ansvarlig for mulige konsekvenser af forsinkelse. Dette omfatter bl.a. omkostninger til ventetider, kraner m.v. Måtte tredjemand rejse krav over for Industri Beton for sådanne forhold, er kunden forpligtet til at friholde Industri Beton.

10 Kundens forsinkelse

- 10.1 Kan elementer ikke monteres på byggepladsen i henhold til aftalt leverings- og montagetidsplan, er kunden i ansvarspådragende forsinkelse, medmindre den manglende mulighed for montage udelukkende kan lastes Industri Beton.
- 10.2 Ved kundens ansvarspådragende forsinkelse kan Industri Beton udskyde produktion og montage. Punkt 4.4 og 4.5 i Industri Betons salgs- og leveringsbetingelser finder da tilsvarende anvendelse.
- 10.3 Industri Beton kan med et varsel på 5 arbejdsdage kræve, at producerede elementer placeres på mellemlager, enten hos Industri Beton eller på et lager oprettet af kunden. Henstilling af elementer på mellemlager oprettet af kunden sker for kundens regning og risiko. Sker opbevaring hos Industri Beton, er kunden forpligtet til at betale lagerleje i henhold til Industri Betons prisliste for tillægsydelse.

- 10.4 Medfører kundens manglende mulighed for at aftage elementer tillige indstilling af montage, skal kunden friholde Industri Beton for alle meromkostninger i forbindelse hermed. Dette omfatter eventuelle omkostninger til kraner, transport, ventetid til montører m.v.
- 10.5 Ved forsinkelse, der skyldes, at komplet projektgrundlag ikke foreligger rettidigt, gælder pkt. 4 i Industri Betons salgs- og leveringsbetingelser.

11 Mangler og udbedringsret

- 11.1 Eventuelle mangler behandles i henhold til punkt 14 i Industri Betons salgs- og leveringsbetingelser med den ændring, at mangler vurderes på tidspunktet for overdragelse af arbejderne jf. punkt 8 i nærværende tillæg.

12 Standardfordeling af ydelser ved montage

- 12.1 Foruden dette tillæg til Industri Betons salgs- og leveringsbetingelser gælder betingelserne "Standardfordeling af ydelser ved montage udført af Industri Beton" herunder:

13 Standardfordeling af ydelser ved montage udført af Industri Beton

Følgende ydelser er indeholdt i Industri Betons arbejder i det her anførte omfang:

- 13.1 Koordinering samt afkald af elementer.
- 13.2 Afsætning efter landinspektørens hovedafsætning. Nivellering af højder for elementer efter landinspektørens fixpunkter.
- 13.3 Opklodsning af elementer, max. 40 mm.
- 13.4 Elementstøtter til brug for montagen i max. to uger efter endt samlet montage (etapevis). Forlængelse kan alene ske efter aftale, og lejen skal derefter overtages af kunden. Eventuelle finisharbejder anses ikke som del af montagen og derved heller ikke som termin for overtagelse efter max. to uger.
- 13.5 Der er medtaget sikkerhedsværn til brug for egne arbejder indtil aflevering. Aflevering kan ske pr. afsnit og/eller dellevering.
- 13.6 Kraner og kranløft i det omfang, som er angivet i tilbud/ordrebekræftelse.
- 13.7 Under- og sammenstøbning af elementer.
- 13.8 Armering for dækstøbning som oplyst ved tilbudsgivning. Hvis intet er oplyst, armeres som almindelig standard.
- 13.9 Sammenstøbning af trappeelementer udføres til 25 mm fra færdig overside, dog kun den øverste vandrette fuge.
- 13.10 Reparation af montageskader, inserts, løftehuller klar til spartling. Synlige fuger på dækundersider renses for gennemløbet betonslam, men efterfyldes og spartles ikke. Alt i forhold til Tolerancer.dk.
- 13.11 Løfteudsparinger i trapper, reposer og altaner udstøbes.
- 13.12 Boring af drænhuller Ø10 mm i dækelementer. Vedligeholdelse påhviler kunden. Skader som følge af manglende vedligeholdelse er Industri Beton uvedkommende. Ved huldæk, der anvendes som terrændæk, bores hul oppefra gennem hele dækkets tykkelse. Der bores ikke i huldæk over badekabiner, men rundt langs kanten af kabinen.

13.13 Montage af udvekslingsbjælker i det omfang, som er nævnt i tilbuddet.

13.14 Håndtering af eget affald, idet affald fra montagen skal kunne henlægges i kundens container og bortskaffes uden omkostninger for Industri Beton.

13.15 Sikkerhed for eget arbejde.

13.16 Kvalitetssikring udføres i henhold til <https://industribeton.dk/teknik/montage> (se kvalitetssikring) - uden hensyntagen til, at der måtte være stillet udbudskontrolplaner til rådighed, som foreskriver andre typer kontroller/andre kontrolmængder.

14 Standardfordeling af ydelser ved montage udført af industri beton

Følgende ydelser er ikke indeholdt i Industri Betons arbejder. Industri Beton udfører kun arbejderne, hvis der indgås særskilt, specifik og skriftlig aftale herom. Afregnes iht. Industri Betons prisliste for tillægsydelser.

14.1 Alle former for isoleringsarbejder.

14.2 Alle former for gummifuger/"bløde" fuger.

14.3 Alle former for brandbeskyttelse (omfatter tillige monterede udvekslingsbjælker, jf. pkt. 13.13).

14.4 Finish på blivende synlige overflader, herunder reparationer efter nedtagning af midlertidige værn.

14.5 Levering og montering af vindues-/dørfalse.

14.6 In situ arbejde større end 0,5 m².

14.7 Alle former for afretningslag og overbeton.

14.8 Læsning af tomme trailere og flats i forbindelse med kundeleverancer/bygherreleverancer.

14.9 Køreplader af enhver art.

14.10 Blivende afspærringer ved trappe, dæk og tagkanter.

14.11 Tilstøbning og forskalling af installationsudsparinger.

14.12 Forskalling og udstøbning af skakte.

14.13 Udvidede vinterforanstaltninger.

14.14 Afdækning af trapper. Kunden skal for egen regning sikre afdækning af disse i byggeperioden.

14.15 Beslag, gevindstænger og løsdele, der ikke er nævnt i tilbud/ordre.

14.16 Beregning af hjælpefundamenter.

14.17 Montage/levering på forvogne.

14.18 Kvalitetssikring ved brug af tredjepart, hvis projektet er konstruktionsklasse 3 eller 4.

14.19 Støvsugning af arbejdsområde efter udførelse.

14.20 Trafikregulering af leverancer ind og ud af byggepladsen.

14.21 Enhver form for transport af elementer på pladsen.

14.22 Bore- og skærearbejde i beton.

14.23 Landmålerafsætning.

14.24 Stilladsomkostninger.

14.25 Montering af permanent gelænder.

14.26 Pap og vandtætning af enhver art.

14.27 Bortskaffelse af affald.

14.28 Afdækning af vinduer og andet materiel.

14.29 Udligningsforbindelse (potentialudligning) mellem elementer og øvrige konstruktioner.